

Information Security Issues In Automation Of Accounting In The Public Sector

Turdiyeva Bakhtikhon Mukhamadjonovna
Angren City Technical School No. 4

Annotation

This article highlights the relevance and importance of ensuring information security in the process of automating accounting in the public sector. The issues of maintaining the confidentiality, integrity and continuity of financial information in automated accounting systems are analyzed from a scientific, theoretical and practical perspective. Also, based on the experience of foreign countries, information security mechanisms used in the automation of accounting in the public sector are considered and the possibilities of their implementation in national practice are substantiated. The results of the study serve to increase the reliability of automated accounting systems and enhance the efficiency of financial management.

Keywords: public sector, accounting, automation, information security, financial information, electronic systems, foreign experience.

Annotatsiya

Ushbu maqolada davlat sektorida buxgalteriya hisobini avtomatlashtirish jarayonida axborot xavfsizligini ta'minlashning dolzarbligi va ahamiyati yoritiladi. Avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlarida moliyaviy axborotlarning maxfiyligi, yaxlitligi va uzluksizligini saqlash masalalari ilmiy-nazariy hamda amaliy jihatdan tahlil qilinadi. Shuningdek, xorijiy mamlakatlar tajribasi asosida davlat sektorida buxgalteriya hisobini avtomatlashtirishda qo'llanilayotgan axborot xavfsizligi mexanizmlari ko'rib chiqilib, ularni milliy amaliyotga tatbiq etish imkoniyatlari asoslab beriladi. Tadqiqot natijalari avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlarining ishonchliligini oshirish va moliyaviy boshqaruv samaradorligini kuchaytirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: davlat sektori, buxgalteriya hisobi, avtomatlashtirish, axborot xavfsizligi, moliyaviy axborot, elektron tizimlar, xorijiy tajriba.

Davlat sektorida moliyaviy jarayonlarning raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilishi buxgalteriya hisobining mazmuni va yuritilish shakliga yangi talablarni yuzaga keltirmoqda. Avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlari orqali moliyaviy ma'lumotlarni qayta ishlash va saqlash imkoniyatlari kengaygan sari, ushbu axborotlarning himoyalanganligini ta'minlash masalasi alohida ahamiyat kasb etmoqda. Chunki davlat tashkilotlarida shakllanadigan buxgalteriya axborotlari nafaqat ichki boshqaruv uchun, balki davlat moliyaviy barqarorligini ta'minlash nuqtayi nazaridan ham muhim hisoblanadi.

Shuningdek, axborot xavfsizligi buxgalteriya hisobini avtomatlashtirish jarayonining ajralmas tarkibiy qismi bo'lib, u moliyaviy ma'lumotlarning to'g'riligi, saqlanishi va ulardan qonuniy foydalanilishini kafolatlashga xizmat qiladi. Avtomatlashtirilgan tizimlarda ma'lumotlarning buzilishi, ruxsatsiz o'zgartirilishi yoki yo'qotilishi xavfi mavjud bo'lgani sababli, ushbu xavflarni oldindan aniqlash va ularni bartaraf etishga qaratilgan mexanizmlarni joriy etish muhim vazifa hisoblanadi. Shu jihatdan, davlat sektorida buxgalteriya hisobini avtomatlashtirishda axborot xavfsizligini ta'minlash masalalarini o'rganish va tahlil qilish dolzarb ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Davlat sektorida buxgalteriya hisobini avtomatlashtirish jarayonida axborot xavfsizligini ta'minlash xorijiy mamlakatlar tajribasida ustuvor yo'nalish sifatida qaraladi. Rivojlangan davlatlarda moliyaviy axborotlarni boshqarish "xavfsizlik dizayn bosqichidan" tamoyili asosida tashkil etiladi, ya'ni avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlari dastlabdan axborotlarni himoyalash mexanizmlari bilan integratsiyalashgan holda ishlab chiqiladi. Xususan, Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida davlat moliyasini boshqarish tizimlarida foydalanuvchilarni autentifikatsiyalash, kirish huquqlarini qat'iy chegaralash va har bir moliyaviy amalni elektron jurnal orqali qayd etish amaliyoti keng qo'llaniladi. Bu yondashuv moliyaviy ma'lumotlarning

ruxsatsiz o'zgartirilishining oldini olish bilan birga, javobgarlik va hisobdorlikni kuchaytirishga xizmat qiladi.

Xorijiy tajribalarda axborot xavfsizligini ta'minlash faqat texnik vositalar bilan cheklanmaydi, balki tashkiliy va me'yoriy choralar bilan mustahkamlanadi. Masalan, AQSh va Kanada davlat sektorida buxgalteriya tizimlarida axborot xavfsizligi bo'yicha majburiy ichki standartlar joriy etilgan bo'lib, bu standartlar xodimlarning axborot bilan ishlash madaniyatini shakllantirishga qaratilgan. Har bir buxgalter yoki moliyaviy xodim axborot xavfsizligi bo'yicha muntazam malaka oshirishi, parollarni himoyalash, ma'lumotlarni zaxiralash va shaxsiy mas'uliyat tamoyillariga qat'iy amal qilishi talab etiladi. Natijada avtomatlashtirilgan buxgalteriya hisobida inson omili bilan bog'liq xavf-xatarlar sezilarli darajada kamayadi.

Shuningdek, xalqaro amaliyotda davlat sektorida moliyaviy axborotlarni himoyalash bo'yicha umumiy metodologik yondashuvlar ishlab chiqilgan. Jumladan, OECD mamlakatlari tajribasida davlat moliyasini boshqarish tizimlarida shaffoflik va axborot xavfsizligi o'zaro uzviy bog'liq tushuncha sifatida qaraladi. Buxgalteriya hisobini avtomatlashtirish jarayonida ma'lumotlarning maxfiyligi, yaxlitligi va uzluksizligi ta'minlanishi davlat moliyaviy barqarorligining muhim sharti sifatida e'tirof etiladi. Shu bilan birga, axborot xavfsizligi bo'yicha ISO 27001 kabi xalqaro standartlardan foydalanish ko'plab mamlakatlarda davlat sektorining buxgalteriya axborot tizimlari uchun asosiy mezon bo'lib xizmat qilmoqda.

Umuman olganda, xorijiy tajriba shuni ko'rsatadiki, davlat sektorida buxgalteriya hisobini avtomatlashtirishda axborot xavfsizligini ta'minlash kompleks yondashuvni talab etadi. Texnologik himoya vositalari, aniq belgilangan tashkiliy tartiblar va xodimlarning axborot madaniyati uyg'unlashgan taqdirdagina avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlari samarali va ishonchli faoliyat ko'rsatadi. Ushbu tajribalarni milliy amaliyotga moslashtirish davlat sektorida moliyaviy hisobning xavfsizligi va barqarorligini yanada mustahkamlash imkonini beradi.

Xulosa qilib aytganda, davlat sektorida buxgalteriya hisobini avtomatlashtirish jarayonida axborot xavfsizligini ta'minlash moliyaviy boshqaruv tizimining barqaror va ishonchli faoliyat yuritishini kafolatlovchi muhim omil hisoblanadi. Avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlari orqali moliyaviy ma'lumotlarni qayta ishlash va saqlash imkoniyatlarining kengayishi bilan birga, ushbu axborotlarning maxfiyligi, yaxlitligi va uzluksizligini ta'minlash masalalari alohida e'tibor talab etadi. Xorijiy tajriba shuni ko'rsatadiki, axborot xavfsizligini ta'minlash faqat texnik vositalar bilan cheklanmay, tashkiliy, huquqiy va kadrlar salohiyatini oshirish bilan uyg'un holda amalga oshirilgandagina samarali natija beradi.

Shuningdek, davlat sektorida buxgalteriya hisobini avtomatlashtirishda xalqaro standartlar va ilg'or tajribalarni joriy etish moliyaviy shaffoflikni oshirish, nazorat va audit jarayonlarini takomillashtirish hamda moliyaviy xavf-xatarlarni kamaytirishga xizmat qiladi. Axborot xavfsizligiga kompleks yondashuvni ta'minlash orqali avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlarining ishonchligi kuchayadi, bu esa davlat moliyaviy resurslaridan samarali foydalanish va boshqaruv qarorlarini asosli qabul qilish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

Abdurahmonov A.A. Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi va moliyaviy nazoratni takomillashtirish masalalari. Toshkent: Iqtisodiyot, 2019.

Буранова, Л. У. (2016). Хамлет монологи ва унинг таржималари хакида. Евразийский научный журнал, (5), 503-504.

Xaydarov, B., Sattarova, D., & Buranova, L. (2024, November). THE LINGUISTIC CONNECTION BETWEEN UZBEK AND ENGLISH: EXPLORING THEIR COMMON ORIGINS. In INTERNATIONAL CONFERENCE ON MODERN DEVELOPMENT OF PEDAGOGY AND LINGUISTICS (Vol. 1, No. 10, pp. 67-71).

Salieva, Z. Z. (2024). DISTRACTERS OF MOTIVATION IN PRODUCING A WRITTEN TEXT OF STUDENTS IN EFL CLASSROOM. Educational Research in Universal Sciences, 3(4), 599-602.

- Salieva, Z. (2019). The process of writing and effective writing activities. In SCIENCE AND PRACTICE: A NEW LEVEL OF INTEGRATION IN THE MODERN WORLD (pp. 200-202).
- Salieva, Z. (2018). COMMUNICATIVE APPROACH AS AN EFFECTIVE VOCABULARY STRATEGY IN EFL CLASSES. BRIDGE TO SCIENCE: RESEARCH WORKS, 111.
- Akbaralievich, L. A. (2025). THE INFLUENCE OF ENGLISH LOANWORDS ON THE MODERN UZBEK LANGUAGE. SHOKH LIBRARY, 1(12).
- Latipov, A. (2025). EFFECTIVE WAYS OF TEACHING A FOREIGN LANGUAGE AT AN EARLY STAGE. Nordic_Press, 8(0008).
- Ибадуллаев, Ф. (2024). Сравнительный анализ образовательных систем Финляндии и Узбекистана. Переводоведение и лингвистика в эпоху цифровых технологий: изучение передовых подходов, 1(1), 97-99.
- Ibadullayev, F. F. (2019). WORKING ON THE LEXIC METHODOLOGY AT HIGHER EDUCATIONS. In МОЛОДОЙ ИССЛЕДОВАТЕЛЬ: ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ (pp. 246-248).
- Ибадуллаев, Ф. Ф. (2016). Несколько записей о формировании текста. Ученый XXI века, (4-4 (17)), 46-48.
- Uchkunovna, R. M., & Nadjmiddinova, M. N. (2025). THE ROLE OF CONTRASTIVE LINGUISTICS IN LEARNING ENGLISH FOR STUDENTS. TANQIDIY NAZAR, TAHLILIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR, 2(2), 327-332.
- qizi Furqatova, H. A., & qizi Najmiddinova, M. N. (2025). THE ROLE OF PRAGMATICS FOR LEARNING ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES. Modern Scientific Research, 3(7), 51-56.
- qizi Furqatova, H. A., & qizi Najmiddinova, M. N. (2025). SIMILARITIES AND DIFFERENCES OF CONCEPTS IN ENGLISH AND UZBEK CULTURES. International Journal American Journal of Modern World Sciences, 2(7), 59-67.
- Oktamovich, E. Q., & Tashkulovna, Y. S. (2021). Types of person-centered learning technologies and innovative forms, methods and tools. ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal, 11(11), 197-199.
- Yuldasheva, S. (2020). Importance of using various pedagogical technologies in lessons. Результаты научных исследований в условиях пандемии (COVID-19), 1(04), 126-128.
- Mukhsinov, B., & Yuldasheva, S. (2005). Jamila Musaeva International journal of advanced science and technology vol. 29, no. 5,(2020). issn, 4238, 1922-1926.
- Муродова, Ф. (2025). The importance of country research project for developing language skills. Диалог, интеграция наук и культур в процессе научного и профессионального образования, 1(1), 426-428.
- Rolf, J. N., & Feruzovna, M. F. (2025). POSSIBILITIES OF USING IMPROVED MODERN TECHNOLOGIES IN THE DEVELOPMENT OF CHILDREN'S ORAL COMMUNICATION SKILLS. SHOKH LIBRARY.
- Utirovna, J. N. (2023). USE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN ENGLISH TEACHING. SPAIN" PROBLEMS AND PROSPECTS FOR THE IMPLEMENTATION OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH, 14(1).
- JAMALOVA, N. (2022). Pedagogical Conditions for the Development of Individual Characteristics of Students of a Higher Educational Institution.
- Turakhanov, R. (2025). GRAPHIC SYSTEMS OF UZBEKISTAN: HISTORICAL FOUNDATIONS, CONTEMPORARY CHALLENGES, AND FUTURE DEVELOPMENT OF ALPHABETS. International Journal of Artificial Intelligence, 1(5), 1196-1200.
- Turakhanov, R. (2025). THE CONCEPT OF THE IDEAL HUMAN IN ISLAMIC LITERATURE: A MULTIDISCIPLINARY ANALYSIS. Journal of Multidisciplinary Sciences and Innovations, 1(3), 807-810.

Fayzullayeva, M. B. (2021). USING TECHNOLOGIES IN THE ENGLISH LANGUAGE LEARNING AND TEACHING. *ResearchJet Journal of Analysis and Inventions*, 2(05), 181-185.

Bahodirovna, F. M., & Anatolevich, K. A. (2025). THE CONCEPT OF "MOTHER" IN JOHN ERNEST STEINBECK'S WORKS.